

УДК 631.531:631.811.98]:631.11»324»(477.7)

Панфілова А. В., доктор с.-г. наук, завідувачка кафедри рослинництва та садово-паркового господарства**Корхова М. М.**, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва та садово-паркового господарства**Маркова Н. В.**, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва та садово-паркового господарства

Миколаївський національний аграрний університет

e-mail: korhovamm@mna.u.edu.ua

УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ

Збільшення урожайності та валових зборів зерна головної на Півдні України зернової культури – пшениці м'якої озимої має стратегічне значення для розвитку зернового господарства. З появою у виробництві біологічних препаратів для передпосівної обробки насіння виникла необхідність дослідження їх впливу на продуктивність різних сортів пшениці м'якої озимої в умовах зрошення.

З цією метою у 2020–2022 рр. на дослідному полі Навчального науково-практичного центру Миколаївського НАУ закладали трифакторний польовий дослід, де фактор А – сорти (Овідій), Дума одеська, Озерна, Анатолія; фактор В – обробка насіння біологічними препаратами (Азотофіт-р (0,3 л/т), Фітоцид (1,5 л/т), Мікофренд-р (1,0 л/т) та Органік-баланс Монофосфор (0,5 л/т) та фактор С – умови зволоження (без зрошення та на зрошенні).

За результатами досліджень визначено, що більшу урожайність зерна (8,38 т/га) сформували рослини сорту Дума одеська в умовах зрошення у варіанті з використанням біопрепарату

Азотофіт-р, що на 2,3 т/га, або на 27,4% більше, ніж у контрольного варіанту (без зрошення). Мешу врожайність зерна (5,10 т/га) було сформовано у сорту Овідій на абсолютному контролі (без зрошення та за обробки насіння водою). Визначено, що при вирощуванні без зрошення більшу прибавку врожаю (0,79 т/га) від контролю (обробка насіння водою) дав сорт Озерна за передпосівної обробки насіння біопрепаратом Органік-баланс Монофосфор, тоді як найменшу (0,30 т/га) – сорт Дума одеська у варіанті з біопрепаратом Фітоцид-р. За вирощування в умовах зрошення сорту Овідій та передпосівної обробки насіння біопрепаратом Азотофіт-р прибавка врожаю була більшою і становила 1,42 т/га у порівнянні з контрольним варіантом, тоді як у сорту Дума одеська за обробки насіння Органік-баланс Монофосфор лише 0,34 т/га.

Таким чином, виявлено, сортову реакцію пшениці м'якої озимої на передпосівну обробку насіння біопрепаратами та зрошення, що дає змогу підвищити врожайність зерна в умовах Південного Степу України.

УДК 631.331.5-021.4:633.11»324»(477.4)

Панченко Т. В., кандидат с.-г. наук, доцент**Правдива Л. А.**, кандидат с.-г. наук, доцент**Горновська С. В.**, кандидат с.-г. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: panchenko.taras@gmail.com

ЯКІСТЬ СІВБИ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СІВАЛКОЮ СЗД–540 В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Пшениця одна з найважливіших культурних рослин в Україні та світі, вона вирощується в усіх кутках нашої планети. У багатьох країнах пшениця є основою культурою для виробництва продуктів харчування.

Дотримання та вчасне виконання прийомів технології вирощування забезпечує отримання високих та стабільних врожаїв. Одним з головних прийомів технології вирощування, який безпосередньо впливає на схожість, дружність сходів, густоту рослин та продуктивного стеблостою, а в подальшому і на врожайність, є якість сівби пшениці озимої. Наукові дослідження проведені у Індії довели, що застосування належної технології сівби пшениці може підвищити її врожайність до 12% [Bijay-Singh (2003)].

Метою роботи була перевірка сівалки на точність глибини загортання насіння пшениці озимої в умовах центрального Лісостепу України. Крім глибини загортання було вивчено точність норми висіву, польову схожість, глибину закла-

дання вузла кушення, густоту продуктивного стеблостою, елементи продуктивності та величину урожайності, що буде відображено у наступних публікаціях.

Досліди було закладено у 2018–2021 роках.

Для сівби використовували зернову сівалку вітчизняного виробництва «Червона Зірка» СЗД–540 (СЗ-5,4). Попередник соя на зерно висівали сорт пшениці 'Лісова пісня' з нормою висіву 5,5 млн/га. Щороку для сівби використовували базове насіння з чистотою 99,8%, лабораторною схожістю 99%, енергією проростання 95%. Сівбу за період досліджень проводили в третій декаді вересня, звичайним рядковим способом.

Передпосівна культивування була налаштована на глибину 4,5 см, але глибина загортання насіння виявилася у 2018 році меншою і в середньому становила 4,36 см. Є значні коливання на виділених ділянках дослідів. Розбіжність між мінімальною та максимальною глибиною загортання становить 1,5 см.